

De eerste oogst: rechtspraak over genormaliseerde ambtenaren

prof. mr. B. Barentsen

29 april 2021

Universiteit
Leiden

2020 bracht ons ook: WNRA

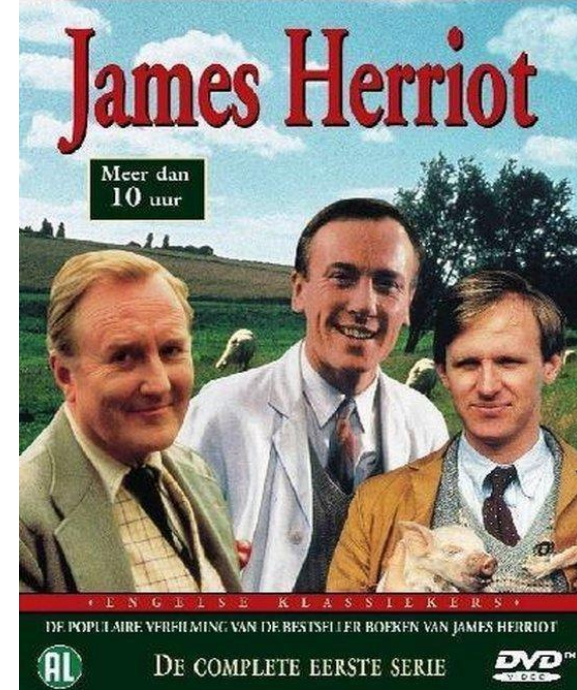

Onderwerpen

- Overheidswerknemer of zzp'er?
- De integerder ambtenaar
- Overgangsrecht

Arbeidsovereenkomst?

- NVWA huurde dierenartsen in
- Bood wel ambtelijke aanstellingen aan
- Veel artsen bleven zelfstandig
- Artsen moesten zich aan allerlei protocollen en gedragsregels houden bij veekeuringen
- Arbeidsovereenkomst vanaf 1 januari 2020?

Wat vindt de rechter?

- Ktr. Maastricht 19 april 2021
- Partijbedoeling is wél relevant
- Bij bepalen *inhoud* overeenkomst, niet de kwalificatie (Plaatsingsovereenkomst)
- Contractspartij is *maatschap* niet de arts zelf
- Inhoud overeenkomst is duidelijk: opdracht
- Geen schijnconstructie

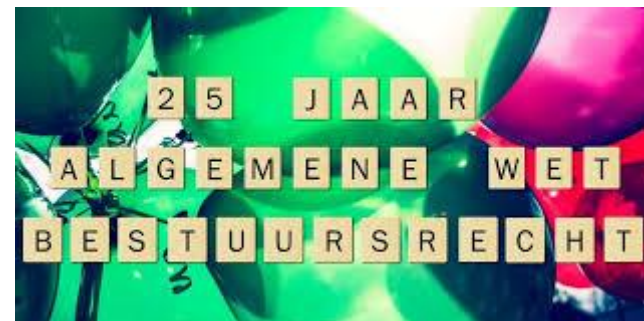

Individuele rechtspositie

- Art. 14 AW 2017
- ‘Big bang’: wettelijke omzetting aanstelling in arbeidsovereenkomst
- ‘bestaande beslissingen, afspraken en toezeggingen’ worden onderdeel contract
- *In ieder geval*: duur dienstverband, bezoldiging, werktijden & rooster, verlof, faciliteiten functie-uitoefening en studie
- Aanstelling voor 2020 telt mee als overeenkomst (art. 14 lid 3 AW 2017)

Overgangsrecht Awb

- Voor inwerkingtreding genomen genomen besluiten (art. 16 WNRA):
 - blijven geldig
 - oud recht blijft van toepassing op vóór inwerkingtreding genomen (en bekendgemaakte) besluiten
 - Dus ook de Awb en bijbehorende procedure
 - Civiel recht pas van toepassing na herroeping primair besluit
 - Reorganisaties: art. 11.4 Aanpassingswet WNRA

Beloofd is beloofd?

- Ktr. Utrecht 2 oktober 2020, JAR 2021/5
- Voor 2020 al of niet toegezegde toeslag op salaris
- Provincie **besluit** op 30 december 2019 dat er geen toezegging is gedaan
- Of er toezegging is gedaan of gerechtvaardigd vertrouwd: ambtenarenrecht
- Inhoud toezegging: burgerlijk recht (Haviltex)

Ambtelijk ontslag werknemer

- Ktr. Enschede 26 februari 2021,
ECLI:NL:RBOVE:2021:1105
- Ontslag wegens niet re-integreren vernietigd
in juni 2019 door CRvB
- Ambtenaar werkte inmiddels elders,
langdurige onderhandelingen
- Ontbinding op h-grond
- Transitievergoeding
- Nabetaling aanspraken op aanvulling WIA ex
art. 35 ARAR

Kantonrechter, wat doe je nu?

- Ktr. Utrecht 4 december 2020, JAR 2021/39
- Ontslagbesluit december 2019: ontslag m.i.v. 1 maart 2020
- Ambtenaar claimt transitievergoeding
- Ktr: geen arbeidsovereenkomst per 1 januari 2020, dus nee
- Maar: wél arbeidsovk vanaf 1 januari 2020
 - Effect Awb-besluit op overeenkomst?
 - Geen transitievergoeding gezien tekst 7:673 BW?

De goede ambtenaar

- Art. 6 AW 2017
- Geen werkgeversequivalent... (wel 7:611 BW)
- Uit wet of functie voortvloeiende eisen
- En overigens wat een goed ambtenaar betaamt
- Wetsgeschiedenis: behoud bijzondere eisen
 - integriteit, respect democratische besluitvorming
- Niet-naleving is wanprestatie
 - Kan leiden tot arbeidsrechtelijke gevolgen

Extra eisen ambtenaren

- Zelfinzicht: moreel kompas gaat boven regeltjes en codes
- Respect politiek-bestuurlijke hiërarchie
- Onkreukbaarheid in privé-sfeer
- Geen relaties hebben met foute lieden

Primeur: hoogleraar RUG

rijksuniversiteit
 groningen

- Onduidelijk en in strijd met de regels foutparkeren van subsidiegelden
- Kantonrechter (ECLI:NL:RBNNE:2020:1406)
Jurisprudentie CRvB geldt nog steeds, want ambtenaar (oeps): dus zelfinzicht
- Hof (JAR 2020/304) 'zich verheven achten boven werkgeversgezag'

Coronakritiek op de burgemeester

- BABS spuit gal in media: Burgemeester Bruls had trouwceremonies moeten stoppen
- Kantonrechter (ECLI:NL:RBGEL:2020:3599)
- AW bepaalt dat er gedragsregels en klokkenluidersregeling moeten zijn
- En dus had duidelijk moeten zijn dat dit niet kon
- GEEN toepassing 6 AW!!!!
- OOSV blijft in stand

Pizzas achter de tralies

- Ktr. Rotterdam 11 augustus 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:7331
- Deuren van slot voor pizza-koeriers en nog veel meer
- Geen referte aan ambtelijke status
- Overtreden gedragsregels
- Maar: die waren alleen besproken op werkoverleg
- Voor deel overtredingen toestemming van de chef
- Geen ontslag

Permanent op vakantie

- Bewaarder DJI viert vakantie in land met code oranje
- Liegt daarover én stelt valse documenten op
- Ambsteed, goedambtenaarschap & gedragscode verbieden dit
- Ontslag wegens ernstig verwijtbaar handelen
- Ktr. Zwolle 21 december 2020,
ECLI:NL:RBOVE:2020:4497

Ambtelijk hennep kweken

- Ambtenaar RWS opgepakt in 2018
- Meldt dat (enigszins) aan werkgever en gaat vooral vanuit thuis werken
- 16 januari 2020: veroordeling tot celstraf en boete wegens hoofdrol hennepkwekerij
- Ontslag op staande voet op 27/1/20
- Ktr: voor menig burgerlijke werkgever voldoende reden, maar zeker voor overheidswg gezien art. 6 AW
- ECLI:NL:RBLIM:2020:5624

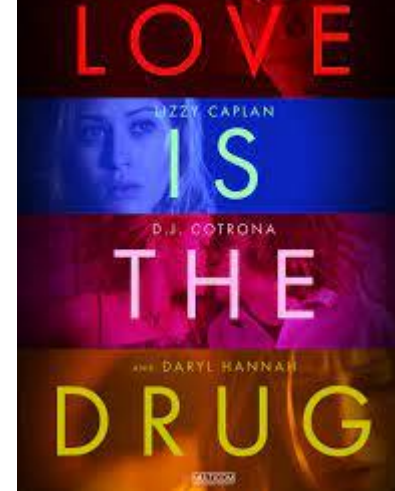
Het vervolg

- Hof 's-Hertogenbosch 8 april 2021
ECLI:NL:GHSHE:2021:1052
- Illegale activiteiten en liegen daarover zijn dringende reden en strijdig met art. 6 AW
- Ontslag niet onverwijld (16/1 – 27/1...)
- Geen herstel dienstbetrekking
- Wel beperkte billijke vergoeding (2 maandsalarissen)

Ambtenaren & drugs

- Teamleider OM passagier in foute auto vol met drugs ECLI:NL:RBROT:2020:7219
- Rijden onder drugsinvloed justitie-chauffeur ECLI:NL:RBMNE:2020:5510)
- ONTSLAG, onder verwijzing naar AW en gedragscodes
- Maar: ECLI:NL:RBMNE:2020:5771
- Maar:

Ambtenaren & drugs 2

- Ktr. Utrecht 4 augustus 2020,
ECLI:NL:RBMNE:2020:3306
- Niet evident dat gebruik harddrugs in privé niet mag
- Maar vriendschappelijke contacten onderhouden met drugsdealer/ex-gedetineerde mag niet
- Mede gezien (voorbeeld)functie bij DJI

Nepotisme in Twenterand?

- Onoیرbare relatie op het werk?
- Zeker gemeentesecretaris had moeten meewerken aan integriteitsonderzoek
- Maar gemeente handelde in strijd met eigen beleid (‘bespreek het met’)
- ‘Plichtsverzuim’, maar niet ernstig genoeg
- Verhoudingen verzuurd, maar definitief?
- ECLI:NL:RBOVE:2021:220

FF appen...

- App groep Jan Smit: overplaatsing politiemedewerkers Rotterdam
- App groep BOA's Sittard-Geleen, Ktr. Maastricht 2 december 2020
ECLI:NL:RBLIM:2020:9476
- WhatsApp is privé, maar valt onder ambtelijke integriteit
- Appjes waren niet netjes, maar niet wereldschokkend

Appen in de marktsector

- Hof Amsterdam 12 januari 2020, ECLI:NL:GHAMS:2021:27
- In WhatsApp groep MT pittige uitspraken over RvT én ondergeschikten
- Groep is besloten, maar zakelijk karakter overheerst
- Grensoverschrijdend gedrag
- Geen klokkenluidersbescherming
- Ontslag wegens verwijtbaar handelen

Het beeld...

- Ambtenaarschap en goedambtenaarschap niet altijd meegewogen
- Indien meegewogen: geen garantie voor ontslag
- Gedragsregels, codes e.t.q. belangrijk (maar evenmin doorslaggevend)
- Criminele activiteiten in privé bijna altijd ontslaggrond
- Guilty by association (foute relaties) ook ontslaggrond bij civiele rechter